

מתלבטים

אנחנו רוצים להתגרש בצורה יפה. האם יש חובת גישור בישראל?

ד"ר קרני פרלמן, עו"ד ומגשרת, משיבה: אין חובת גישור, לא בהליכי גירושין ולא בהליכים מסחריים, אבל הליכי גישור מתקיימים במספר רב של סכסוכים כאלה מתוך בחירה של הצדדים.

בסכסוכים מסחריים מופעלת בבתי משפט השלום הגרולית תוכנית של ישיבת מהר"ת (מידע, היכרות ותיאום) חובה, שהיא מעין קדם-גישור. ישיבת המהר"ת מתקיימת אצל מגשר שנבחר במכרז של משרד המשפטים, ובה דן המגשר עם הצדדים (וברך כלל עם עורכי דינם) האם הליך הגישור עשוי להתאים לסכסוך שלהם.

בעבר הייתה הצעת חוק לקיים ישיבה דומה בבתי המשפט לענייני משפחה בהליכי גירושין, אך הצעת החוק לא התקבלה.

להליך גישור יתרונות רבים: הוא מתנהל בצורה שיתופית ובצורה חסויה. הצדדים יכולים להתרכז בטובת הילדים ולחשוב ביחד על פתרון. ההליך תורם ליציאת מערכת יחסים טובה בין בני הזוג בעתיד, וחוסך בדרך כלל זמן והוצאות מרובות.

שאלה בשבוע

קיימתי יחסי מין עם בחור שהכרתי במועדון ונכנסתי להריון. האם אוכל לאלצו להכיר באבהותו? האם הוא יכול לטעון לגניבת זרע?

עו"ד איימי בכור-בוני, המתמחה בדיני משפחה, משיבה: לביטוי "גניבת זרע" אין משמעות משפטית. בית המשפט לא מכיר בגניבת זרע ורואה את שני הצדדים אחראים במשותף. למרות אי שביעות רצונו, חובותיו של הגבר כלפי הילד, אם אכן הוא האב, יהיו אותן חובות שיש לכל אב גרוש, דהיינו תשלום דמי מזונות לילד והשתתפות בטיפולים רפואיים חריגים.

עליך להמתין ללידה ואז להגיש "תביעת אבהות", שמהותה להצהיר על האב כאביו הביולוגי של הקטין. המרינה תברוק ותקבע מה הסטטוס האישי שלך: אם את רווקה, אלמנה או גרושה, תתיר הפרקליטות לבית המ' שפט לתת צו לעריכת בדיקת רקמות. אם את נשואה, אפילו אם בעלך ברח מהארץ, לא תיערך בדיקת רקמות, והאב הביולוגי לא יחויב בתשלום מזון. העיקרון המנחה הוא טובת הילד, והמערכת המשפטית מבקשת להימנע ממצב שבו הילד מוכרז ממזר.

בהנחה שבדיקת רקמות תאשש כי הבחור אכן אביו הביולוגי של הילד, הוא יחויב במוזונות הקטין מיום היוולדו ועד היותו בן 18. עם זאת, הסדרי הראייה הם זכות ולא חובה, ואם הבחור יחליט שלא לבקר את הילד ולא להשתתף בגידולו, זו זכותו. עוד כדאי לדעת, שהיום יכול האב להגיש תביעה נזיקית נגד האם על הנזק שגרמה לו עקב לידת הילד. לא ברור עדיין מה יעלה בגורל תביעה כזו, שכן תביעות כאלה הן עניין חדש, ובית המשפט עדיין לא אמר עליהן את מילתו האחרונה.

ליטל דוברביצקי

נשהאקס לא משלם

בעלך לשעבר מסרב לשלם לך מזונות? לפי הצעת חוק חדשה, תישלל ממנו שורת הטבות • איך לפתוח תיק מזונות ואיך לזרז את התהליך • מדריך

לדברי עו"ד גלית שפיצר-קורן, אם הבעל אינו משלם מזונות בהתאם לפסק הדין, האשה יכולה לפנות למוסד לביטוח לאומי או להוצאה לפועל. עולה 20 שקל פתיחת תיק

שמי וכו' על מנת להתחקות אחר רכוש החייב. מוסף "ממון" גיבש מרריך לכל מה שצריך לדעת על חוב מזונות והררי כים היעילות לגבות אותו.

מתי ואיך פותחים תיק מזונות?

ההוצאה לפועל נכנסת לתמונה רק אחרי ניהול הליך משפטי הנוגע למזונות בערכאה משפטית, ורק לאחר שהתובעת למזונות (ברוך כלל האשה/האם) מקיב לת פסק דין למזונות – בעקבות החלטה זמנית, פסק דין סופי, או הסכם גירושין מאושר שקיבל תוקף של פסק דין.

לדברי עו"ד גלית שפיצר-קורן, ממוסד עו"ד פיני אביב המתמחה בדיני משפחה, אם הבעל אינו משלם מזונות בהתאם לפסק הדין, עומדות בפני האשה שתי אפשרויות: פנייה למוסד לביטוח לאומי או פנייה להוצאה לפועל. פתיחת תיק כרוכה באגרה של כ-20 שקל.

מסלול המוסד לביטוח לאומי: בהליך הזה הביטוח הלאומי משלם לאישה מזונות בהתאם להכנסתה, והבעל הופך חייב של המוסד, שזכאי לגבות ממנו את כל הסכמי מים ששילם לאישה. עו"ד רות דייין-וולף נר מציינת כי "מרובר בהסדר יחסית נוח מבחינת הנשים, אולם המזונות משולמים

מאת ליטל דוברביצקי

יותר מ-11.8 מיליארד שקל – זה הסכום הכולל של דמי מזונות שלא שולמו ומחכים לגבייה בהוצאה לפועל בישראל, נכון להיום. לאחרונה פורסם כי הממשלה יוזמת הצעת חוק במטרה להילחם בתופעת אי תשלום דמי מזונות. לפי ההצעה, שגובשה על ידי רשות האכיפה והגבייה ומשרד המשפטים, סרבני המזונות לא יוכלו לעבוד במוסדות ציבור ותישלל מהם שורת הטבות של מוסדות ממשלתיים. בנוסף, ההוצאה לפועל תוכל להנפיק לחברות הסלולר צו שיחייב אותן להפסיק את השירותים לסרבני מזונות.

לדברי עו"ד רות דייין-וולף, המתמחה בדיני משפחה, "מרובר בהצעת חוק שמקנה כלים נוספים במלחמה נגד אבות המתנערים מחבות המזונות ומפקירים את ילדיהם. הצעת החוק מדברת על מינויים של פקידים מיוחדים שייכנסו לנעליה של האשה ויבצעו עבודה את כל פעולות הגבייה, לרבות איתור מקורותיו הכספיים של בעל החוב. זו סמכות מהפכנית שתאפשר לאנשי הגבייה לפנות לרשות המסים, לרשם לענייני ירושה, לאפטרופוס הכללי, לכוונס הנכסים הר-

בהתאם להכנסות האשה. ככל שהכנסתה עולה, כך יורדת מירת זכאותה, ומרף הכנסה מסוים היא לא תוכל כלל לקבל מזונות מביטוח הלאומי. הביטוח הלאומי מצידו יכול לנקוט הליכי גבייה נגד האב לצורך פירעון החוב, לרבות עיקול זכויותיו בביטוח הלאומי."

מסלול ההוצאה לפועל: שלא כמו באמצעות הפנייה למוסד לביטוח לאומי, לאישה הפונה להוצאה לפועל אין כל צורך בהמצאת מסמכים ואישורים על הכנסות, ודי בפסק הדין למזונות (העותק מקורי) כדי להתחיל ולפעול לגבייתו.

עו"ד גלית שפיצר-קורן מסבירה כי על האשה למלא טפסים בהם היא מפרטת את כל המידע הבסיסי הנחוץ לשם איתור הבעל (תעודת זהות, כתובת עכ"ל ניה וכו'). "עם פתיחת התיק תשלח לשכת ההוצאה לפועל לחייב (ברואר רשום) אזהרה על פתיחת תיק נגדו (בהתאם לכתובת שמסרה האשה), לה מצורף שר בר תשלום בגובה החוב. באזהרה מוענקת לבעל תקופה של 21 ימים לתשלום החוב או להגשת גרסתו, שכן ישנם מקרים בהם הבעל יכול להתנגד בטענה כי שילם (טענת פרעתי). לאחר חלוף התקופה הנ"ל, אם הבעל לא שילם את החוב, האשה יכולה לנקוט נגדו הליכי גבייה,

מפלורידה בתחום האנטי וירוס תמורת כ-4.6 מיליון דולר.
 • עו"ד משה מרדלר ממשרד זיו לב ושות' ייצג את היוזמים יעקב שווייץ ועשהאל כהנא בהקמת האתר TweetBookz, המאפשר למשתמשי טוויטר לקבץ את ציוציהם לספר מודפס.

על ההפקעות: עו"ד אייל מאמו, שותף במשרד אגמון ושות', ירצה על "הפקעת מקרקעין

יניב.
 • החברה האיטלקית אלסג זכתה במכרז הבינלאומי של דואר ישראל לרכישה והחלפה של מכונות המיון של הדואר. את החברה ייצג עו"ד עפר שחל ממשרד שחל את האזרחי. דואר ישראל ייצג עלידי עו"ד סמי כהן.
 • עורכי הדין אהרן למפרט, דקל גלבמן ואסיף רוזנברג ממשרד נשיץ ברנדס ייצגו את חברת קומטאץ', ספקית פתרונות דואר זבל, בהסכם לרכישת הפעילות של חברת AUTHENTIUM

חדשה טרייה: אתר הפורומים המשפטיים השיק דסק חדשות משפט. עורך הדסק הוא יצחק דנון.

מייצגים: עורכי הדין שירי שחם ואמיר עסלי ממשרד יגאל ארנון ושות' ייצגו את חברת המיחשוב ONE1 בעסקת רכישה השליטה בחברה הציבורית כלנית כרמון שידותי תוכנה. בקבלת אישור הממונה על ההגבלים העסקיים טיפלה עו"ד רונית אמיר

עו"ד אהרן למפרט. דואר זבל ואנטי וירוס

צילומים: יובי כץ, דן שמירמן, יובי קוטנר, יובי וויסברג

יותר תחילה הגיש ערעור על פסק הדין לבית הדין הרבני הגדול, אולם משערעורו נדחה, ברח מהארץ. אחד הילדים, שהיה בקשר קרוב לאב, ריווח על כך לאם. האם הגישה בקשה רחופה לצו עיכוב יציאה מהארץ. "למזלה הרב היא הספיקה לע" צוד אותו בשדה התעופה בדרכו לחו"ל", אומרת עו"ד מוסקוביץ'. האשה גם תוכל להגיש בקשה למאסרו.

"מניסיוני, ההליכים האפקטיביים ביותר הינם הליכים השוללים את חירותו של החייב, ועל כן הצעת החוק החדשה, המרחיבה את הסנקציות האישיות שניתן לנקוט כנגד החייבים (ובמיוחד האיסור על הזקת טלפון נייד), יוצרת מסלול נכון ויעיל של הרחבת המלחמה הכאובה בסרבני מזונות", אומר עו"ד פיני אביב. לדבריו, יש עם זאת להגביל ולסייג את החידוש לפיו אישה תוכל להתחיל בהליכי גבייה עוד לפני שמתקבל אישור על המצאת האזהרה לחייב. זאת, לדבריו, כדי לא לפתוח פתח להליכי בוק מוזרזים ללא כל יכולת של החייב להתנגד. לדעתו, יש להחיל חידוש זה רק על סרבנים עיקשים, מצוין עו"ד אביב.

מה מומלץ לאישה שמתכננת לפתוח תיק?

עו"ד ליהיא כהן-דמבינסקי, המתמחה בדיני משפחה, מציעה, ראשית, למלא את הטפסים בהקפדה, שכן אי דיוק בפרטים עלול לגרום לכך שלא ניתן יהיה לפעול כנגד החייב. יש לצרף תצהיר שהאשה אינה גובה את המזונות באמצעות המוסד לביטוח לאומי ולשלם אגרה (במוזמק). אפשר להגיש בקשה, לפיה סכום החוב בתיק יגדל אוטומטית על-פי סכום המזון החודשי שנפסק, כך שהאשה לא תצטרך לערוך את החוב בכל חודש מחדש. עו"ד כהן-דמבינסקי: "אחת מהסיבות העיקריות לקושי לגבות חובות בהוצאה לפועל היא היעדר מידע על החייב ונכסיו. בהתאם לחוק הקיים, המידע יכול להימסר רק על יסוד כתב ויתור על סודיות שנמסר על-ידי. התוצאה היא שכאשר החייב אינו משתף פעולה ולא חותם על כתב ויתור, אין כל דרך לקבל מידע שיסייע לה בגביית החוב. לפיכך, בהצעת החוק החדשה מוצע להסמיך את רשם ההוצאה לפועל לקבל מידע על החייב אף ללא כתב ויתור סודיות. זאת בתנאי שהחייב מוחזק כבעל יכולת המשתמט מתשלום חובותיו, שהחוב עולה על 2,000 שקל, ושחלפו שלושה חודשים ממועד המצאת אזהרה או הזמנה לחקירת יכולת". עו"ד אביבית מוסקוביץ מוסיפה: "חשוב להיערך ולהביא מסמכים מסודרים. לעתים חוב המזונות מורכב - מעבר לסכום המזונות - גם מהוצאות נוספות בגין רופאים, אבחונים ועוד. במטרה לקבל את הסכומים שהוצאו, חשוב לצרף את כל החשבוניות באופן מסודר".

איור: גיא חרל"פ

כאן משחק בכלל, נרוויח התנהלות יותר הוגנת בהליך הגירושין". עו"ד רות דיין-וולפנר מספרת על מקרה שבו אישה, המטפלת בבתה הלוקה באוטזם, נאלצה לפעול לאחר שהאב סירב להשיך ולשאת במוזננות. האב הגיש בקשה בטענת "פרעת", וטען כי הוצאות ההסעות של הבת לגן ילדים אינן הוצאות חינוך או בריאות, ולכן הוא אינו מחויב לשאת בהוצאות. רק בעקבות הליך משפטי מורכב, בסיוע עורך דין, הצליחה האשה להוכיח את צדקת טענותיה.

אילו הליכים אפשר לנקוט בהוצאה לפועל?

האישה יכולה להגיש בקשות הנוגעות לרכוש של הבעל או לחירותו האישית. כך, למשל, היא יכולה לנקוט הליכי עיקול כנגד רכושו: עיקול רכב במשרד הרישוי, עיקול מיטלטלין המוחזקים על ידיו או רשומים על שמו, עיקול מקרקעין, חשבונות בנק, חסכונות, קופות גמל. אם יש חשש שהחייב עומד לצאת מהארץ, ניתן להגיש בקשה לעיכוב יציאתו. עו"ד אביבית מוסקוביץ', המתמחה בדיני משפחה, מספרת על מקרה שבו גבר שהיה חייב מזונות החליט לא לשלם

זה גיהנום, כי אלו דמי המחיה שלה. כדאי לקחת עורך דין?

למרות שניתן לפעול לטפל בתיק ההוצאה לפועל ללא סיוע עורך-דין, עו"ד פיני אביב ממליץ להסתייע בעורכי דין המתמחים בהליכי הוצאה לפועל, ובתיקי מזון נות בפרט, כדי ליעיל את הטיפול ולחסוך מהאשה את העומס הנפשי והפיזי. הגבייה בלשכת ההוצאה לפועל הינה תהליך ממושך ומורכב, ולעתים הטיפול הנדרש הינו כמעט יומיומי - במשך תקופות ארוכות - באופן העלול לשחוק את האישה ולגרום לה להרים ידיים. לדברי עו"ד אביב, לפי הצעת החוק החדשה יוקם מסלול מיוחד לגביית מזון, בו יפעלו פקידים המתמחים בגביית כספי מזונות, והם יגבו עבור האשה את החוב ואף יאתרו את נכסי החייב. עו"ד עינת טירד מוסיפה: "פעמים רבות בעלים בונים על כך שישברו את נשותיהם או גרושותיהם על ידי כך שלא ישלמו מזונות. הם מניחים שייקח זמן לגבות את המזונות בהוצאה לפועל, ובינתיים האשה תותש והם ישיגו ממנה פשרות גדולות יותר. לכן הצעת החוק החדשה היא חכמה ומבורכת. ברגע שחייבי מזונות יידעו חרי-משמעית שאין

עו"ד רות דיין-וולפנר: "הצעת החוק מקנה כלים נוספים במלחמה נגד אבות המתנערים ממזונות. פקידים מיוחדים יבצעו עבור האשה את כל הגבייה ויתחקו אחר רכוש החייב"

כאשר באחריותה לברר בלשכת ההוצאה לפועל אם אכן נמסרה לו האזהרה". עו"ד רות דיין-וולפנר מציינת כי הצעת החוק החדשה המתגבשת קובעת חידוש משמעותי, בכך שהיא מאפשרת פעולה כנגד החייב גם אם לא הומצאה לו אזהרה. "במצב הקיים האחריות להפעלתו של התיק מוטלת על האישה בלבד, ולכן נשים רבות העדיפו לוותר על החוב, כדי להימנע מהצורך התכוף לטפל ולעקוב אחר התיק בהוצאה לפועל, להגיש בקשות שונות, להתייצב לדיונים, ואף לשלם את ההוצאות הכספיות הכרוכות בניהול התיק", מסבירה עו"ד שפיצר-קורן. לדברי עו"ד עינת טירד, שותפה במשרד טירד המתמחה בדיני משפחה, הליכי ההוצאה לפועל בתחום המזונות הם אפקטיביים ומהירים יותר לעומת תיקי הוצאה לפועל רגילים, ולמרות זאת, "עדיין אין מענה מהיר, ובטח לא מידי, לאישה שמוצאת עצמה ללא שקל למי זונת. מעטים המקרים שבהם מקבלים צווים בטרם מסירת אזהרה לחייב. ואחרי כל זה - אין כניסה מיידית לכיס החייב. מרגע ביצוע צווי העיקול ממתנינים 14 ימים למימוש, וכו'. זאת אומרת, עד שהאישה מקבלת את הכסף לוקח זמן, שגם אם אובייקטיבית איננו רב, בעבורה

התראיין למגזין. **בלי הבדל דת:** משרד עורכי הדין גיל נדל, העוסק ביצוא, יבוא וסחר בינלאומי, ניצל את פגרת בתי המשפט לסיור חינוכי היסטורי בירושלים תחת הכותרת "סיור שלוש הדתות". עורכי הדין של המשרד עלו להר הבית, ביקרו בחפירות ההר וסיירו בכותל ובכנסיית הקבר. **ליטל דוברוביץקי**

פתחו משרד עורכי פטנטים במגרלי עוריאלי. המשרד עוסק בהגנה על קניין רוחני, ובין היתר ברישום של פטנטים, סימני מסחר ומדגמים בארץ ובהו"ל. בחודשים הקרובים צפוי המשרד לכנס סדרת ימי עיון בתחום הקניין הרוחני. **ביו'משפט:** עו"ד יובל הורן ממשרד הורן ושות' נבחר על ידי עורכי המגזין הבריטי היוקרתי who's who legal כמומחה ישראלי מוביל בתחום מדעי החיים, ואף

משרד אטיאס, פרוכטר ושות' העתיק את מקומו לבניין בנק איגוד בשרדרת פל"ם בחיפה. צוות המשרד כולל 14 עורכי דין, בראשותם של עפר אטיאס וחיים פרוכטר. **קניין חדש:** עורכי הדין אייל שילון ועמית צוקרשטיין

ופגיעה במקרקעין לפי ס' 197, במסגרת השתלמות בנושא עסקאות מקרקעין ומיסוי מקרקעין שעורך המכון להשתלמות עורכי דין של לשכת עורכי הדין. ההרצאה תתקיים בבית הפרקליט בירושלים. **עוברים:** משרד עורכי הדין גלעד שר ושות', בראשות עו"ד גלעד שר והשותף המנהל עו"ד אמיר קרדי, עבר למשכנו החדש במגרלי עוריאלי בתל-אביב.

עו"ד שישי שחם. תוכנה ומיחשוב